

Beszámoló

az igazságügyi könyvszakértői tagozat 2023. évi munkájáról és a 2024. évi feladatokról

A Kamarán belül az igazságügyi szakértők száma 284 fő 2023. novemberében, a szakértők átlagéletkora ismét növekedett, meghaladja a 68 évet.

A 2017-től életbe lépett igazságügyi szakértői törvény nagyon sok változást hozott a szakértők életébe. A 2023. év szintén nagyon nehéz volt, mert az igazságügyi szakértőkkel kapcsolatos törvényi változásokat még csak szokjuk, de 2021 óta már alkalmazzák az új bírósági eljárási törvényeket is. A szakértői létszám folyamatos csökkenése miatt a még dolgozó szakértők rendkívüli módon leterheltek. A szakértők által megoldandó feladatok egyre bonyolultabbakká váltak, például egyre több transzferárral kapcsolatos, cégértékelési és ún. „devizahiteles” feladat van. Az Igazságügyi Szakértői Kamarával ellentétbe kerültünk amiatt, hogy ők a „devizahiteles” ügyeket kizárólag a pénzügyi szakértőkkel végeztetnék. Ez nem azonos a könyvvizsgáló pénzügyi minősítésével, hanem pénzügyi szakértő lehet az is, akinek nincsen könyvvizsgálói végzettsége, csak közgazdasági egyetemet végzett. A jelenlegi pénzügyi szakértők közül soknak nincsen könyvvizsgálói végzettsége, nem ismerik a számvitelt.

Bár már 2016 óta a megváltozott igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerint dolgozunk, több ezzel kapcsolatos jogszabály módosítás még nem készült el, többek közt a szakértők oktatásáról szóló rendelet és az ún. kompetencia rendelet.

Az év során szakmailag is folyamatosan tartottuk a kapcsolatot a szakértőkkel. 8-10 esetben konkrét szakmai tanácsokat is adtunk, a Székesfehérvári Törvényszéknek pedig iránymutatást adtunk. A tagozat vezetése az időszak során három esetben ülésezett. Többek között véleményeztük az IM új igazságügyi szakértői kompetencia törvényt. Ebben lehetővé tették volna pl. a mérlegképes könyvelők könyvszakértővé válását, ami ellen tiltakoztunk, az Igazságügyi Szakértői Kamarával közösen. Az ellen is tiltakoztunk, hogy – ha valamelyik félnek nem tetszik az elkészült szakvélemény – egyáltalán nem fizetnek a bíróságok szakértői díjat.

A tagozatunkhoz tartozó szakértők nem minden esetben értenek egyet az új szabályozással, különösen, mert fegyelmi téren jelentős szigorításokat hozott. Az is egyre nagyobb problémát okoz, hogy sokan kiléptek a Kamarákból, így igazságügyi szakértést sem végeznek, a megmaradt szakértőkre egyre nagyobb teher hárul, mert az ügyek száma folyamatosan növekszik, azok is egyre bonyolultabbak. Némi vigaszt nyújt, hogy a szakértői óradíjat a bűnügyekben idén márciustól 8000 Ft-ra, a jövő évtől 12000 Ft-ra emelték.

Az új törvény és annak hatásai miatt ismételten átdolgozásra szorul az igazságügyi könyvszakértők módszertani útmutatója.

Közben működik a MISZK-en belül a közgazdasági szakmai tagozat, amelynek vezetője Trenka Gyula, akivel több tekintetben nem értünk egyet.

Tagozatunknál választást kell tartanunk, de ez jelentős munkamennyiséget jelentene mind az elnökségnek, mind a megmaradt, egyre többet dolgozó szakértőknek. Egyelőre nem is tudjuk, hogyan kezdjünk hozzá, bár a vezetőség tagjai közül – engem is beleértve – többen átadnánk a helyünket a fiataloknak (akik egyébként nem nagyon vállalják a szakértést).

Az igazságügyminisztérium számára beadtunk néhány kompetenciát érintő módosítást, még 2021-ben, de azóta sem kaptunk választ. Javasoltuk, hogy az adószakértőket nevezzük át közteher szakértőknek, hiszen van olyan közteher is, amely sem adó, sem járulék (pl. a szochó). Új szakterületeket is bejegyezni kértünk, a közgazdasági szakértő (általános közgazdasági ügyekben), a társadalombiztosítási szakértő, a közbeszerzési szakértő és a vállalkozásértékelési szakértő szakterületeket. Több, mint két éve nem kapunk erre sem választ, és az új kompetenciarendelet tervezete sem tartalmazza ezeket a változtatásokat.

A jövő évben egy nagy feladatunk lesz: valahogyan meg kell oldanunk a tisztújítást a tagozatunknál. Ehhez kérjük a Kamara segítségét. Ezt már az elmúlt évben is kértük, de eddig még nem történt semmi.

Budapest, 2023. november 28.

Bartha Gyula

a tagozat vezetője